

REZOLUCJA
XX Forum Parlamentów Regionalnych
Południowego Bałtyku

pod przewodnictwem Parlamentu Krajowego Szlezwika-Holsztynu

„Bezpieczeństwo w regionie południowego Bałtyku”

Glücksburg, 15-17 września 2024 r.

Rezolucja

**XX Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku
pod przewodnictwem Parlamentu Krajowego Szlezwika-Holsztynu**

Glücksburg, 15-17 września 2024 r.

XX Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku obradowało podczas swojej konferencji w dniach 15-17 września 2024 r. w Glücksburgu nad następującym tematem:

„Bezpieczeństwo w regionie południowego Bałtyku”.

Trwająca rosyjska wojna przeciwko Ukrainie znacząco zmieniła sytuację bezpieczeństwa w regionie Morza Bałtyckiego. Niepojęta i niczym nieuzasadniona przemoc i zniszczenia, które Rosja przyniosła mieszkańcom Ukrainy, ich wsiom i miastom, głęboko wstrząsnęły również Europą. Trwająca od 2014 r., od bezprawnej aneksji Krymu, wojna Rosji przeciwko Ukrainie weszła w 2022 roku w nową fazę. Od 24 lutego 2022 r. panuje znów widoczna dla wszystkich wojna w Europie.

Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku potępia z całą stanowczością rosyjską inwazję i popełnione przez Rosję zbrodnie wojenne.

Rosyjska agresja zmieniła nie tylko subiektywne poczucie bezpieczeństwa w Europie i w szczególności w regionie Morza Bałtyckiego, ale także spowodowała obiektywny stan zagrożenia. Uniemożliwiła ona kontynuowanie współpracy w ramach Forum Parlamentów z rosyjskim Obwodem Królewieckim. Okazało się, jak uzasadnione były obawy przede wszystkim państw bałtyckich i Polski wobec Rosji już na długo przed jej inwazją na Ukrainę 24 lutego 2022 roku.

Geograficzna bliskość parlamentów współpracujących w ramach Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku do Rosji, co jest szczególnie widoczne poprzez położenie polskich województw członkowskich Warmińsko-Mazurskiego i Pomorskiego bezpośrednio przy granicy z rosyjskim Obwodem Królewieckim, a także nieprzewidywalność rosyjskiego kierownictwa politycznego i wojskowego, które coraz bardziej odchodzi od regulacji ustalonych w prawie międzynarodowym, mają bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo w regionie południowego Bałtyku. Jeżeli bezpieczeństwo oznacza brak zagrożeń, to rosyjska wojna przeciwko Ukrainie zwiększyła niebezpieczeństwa daleko poza strefą działań wojennych. Rosja wykorzystuje przy tym różne sposoby i instrumenty, w tym środki hybrydowe, aby osłabić zdolność innych państw europejskich do działania oraz osłabić jedność Unii Europejskiej i jednocześnie podsycać niestabilność w Europie. Przykładami tego są zaburzenia dostaw energii i surowców, akty sabotażu, cyberataki, instrumentalizowanie ruchów migracyjnych i kampanie dezinformacyjne mające na celu podsycanie niestabilności i polaryzacji społeczeństw w Europie.

Zmienione uwarunkowania polityki bezpieczeństwa w regionie Morza Bałtyckiego skłoniły parlamenty reprezentowane w Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku do intensywniejszego zajęcia się tą tematyką.

Bezpieczeństwo w regionie południowego Bałtyku ma zatem różne aspekty i obejmuje w szczególności:

- obecność wojskową w celu odstraszenia,
- obronę wojskową w przypadku napaści,
- ochronę ludności w przypadku klęsk i katastrof,
- ochronę infrastruktury krytycznej, w szczególności sektorów transportu i komunikacji, gospodarki wodnej, energetyki, informatyki i telekomunikacji, które są coraz bardziej narażone na ataki, oraz zapewnienie dostępu do dóbr i usług użyteczności publicznej,
- obronę przed kampaniami dezinformacyjnymi, operacjami psychologicznymi i cyberatakami,
- ochronę ośrodków oraz szlaków handlowych i gospodarczych,
- wzmocnienie edukacji i uwrażliwienie ludności w odpowiedzi na zmienioną sytuację w zakresie bezpieczeństwa poprzez zintensyfikowaną niskoprogową komunikację strategiczną z obywatelami,
- wzmocnienie odporności kryzysowej społeczeństw,
- wzmocnienie demokracji i praworządności,
- zwalczanie przestępczości transgranicznej.

Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku wysłuchało ekspertów z wszystkich uczestniczących regionów na temat tego, w jaki sposób można zagwarantować bezpieczeństwo w regionie południowego Bałtyku i jakie działania są w tym zakresie konieczne.

Adresatami rezolucji XX Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku są decydenci reprezentujący różne szczeble europejskiego systemu wielopłaszczyznowego.

Zaliczają się do nich:

- Parlament Europejski, Komisja Europejska, Rada Europejska, Rada UE i Komitet Regionów,
- instytucje i organizacje w regionie Morza Bałtyckiego: Rada Państw Morza Bałtyckiego (CBSS), sieć Wizje i Strategie wokół Morza Bałtyckiego (VASAB), Konferencja Parlamentarna Morza Bałtyckiego (KPMB), Współpraca Subregionalna Państw Morza Bałtyckiego (BSSSC), Komisja Morza Bałtyckiego (BSC), Związek Miast Bałtyckich (UBC), Euroregiony Pomerania i Bałtyk,
- podmioty i projekty zaangażowane w realizację Planu Działań Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego (SUEMB),
- rządy krajowe i regionalne oraz samorządy, a także partnerskie parlamenty regionalne regionu południowego Bałtyku.

1. stwierdza, że:

- a) rosyjska agresja narusza podstawowe zasady prawa międzynarodowego i Kartę Narodów Zjednoczonych,
- b) w swojej koncepcji Strategicznej 2022 NATO słusznie postrzega Federację Rosyjską jako największe i najbardziej bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa członków sojuszu oraz dla pokoju i stabilności w obszarze euroatlantyckim,
- c) w następstwie rosyjskiej agresji Morze Bałtyckie ponownie znalazło się w centrum geopolitycznych interesów i konfliktów, a w szczególności region południowego Bałtyku wykazuje wysoki stopień narażenia,
- d) konieczna jest niskoprogowa komunikacja z obywatelami, aby zapewnić im kompleksowe informacje o konsekwencjach zmiany sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w aspekcie geopolitycznym i społecznym. Ponadto należy informować o całkowicie zmienionej sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i wynikających z niej konsekwencji dla europejskiego porządku bezpieczeństwa. Obejmuje to też związane z tym dodatkowe koszty,
- e) poziom regionalny ma przy tym szczególne znaczenie, ponieważ może przekazywać informacje w szczególnie wiarygodny sposób ze względu na swoje regionalne powiązanie,
- f) nasiliły się działania hybrydowe, takie jak akty sabotażu lub ukierunkowane wsparcie ruchów migracyjnych na granicach zewnętrznych UE jako środek służący destabilizacji,
- g) musi zostać przywrócona pełna integralność terytorialna Ukrainy i jednoznacznie obejmuje to zaanektowany z naruszeniem prawa międzynarodowego Krym oraz terytoria Obwodów Donieckiego i Ługańskiego,
- h) infrastruktura krytyczna jest szczególnie narażona na działania hybrydowe, a jej ochrona ma wysoki priorytet dla bezpieczeństwa dostaw w regionie południowego Bałtyku, zwłaszcza w odniesieniu do zapewnienia dostępu do dóbr i usług użyteczności publicznej,
- i) KPMB zajmowała się również bezpieczeństwem w regionie Morza Bałtyckiego, a rezolucje KPMB z 29 sierpnia 2023 r. i 27 sierpnia 2024 r. zawierają ważne postulaty dotyczące kwestii bezpieczeństwa w regionie Morza Bałtyckiego, w tym dotyczące zintensyfikowanej i pogłębionej współpracy w dziedzinach obronności, bezpieczeństwa energetycznego i cyberbezpieczeństwa oraz lepszej ochrony krytycznej wspólnej infrastruktury podwodnej,
- j) szlaki morskie, morska i lądowa infrastruktura krytyczna, jak mosty i tunele, a także ośrodki handlowe i gospodarcze Morza Bałtyckiego muszą być szczególnie chronione,
- k) muszą być zapewnione dostawy energii ze źródeł odnawialnych w regionie Morza Bałtyckiego w celu trwałego uniezależnienia się od importu przede wszystkim paliw kopalnych oraz w celu długoterminowego zapewnienia stabilnych cen,

- l) pomimo środków zaradczych podjętych przez UE, ataki cybernetyczne zagrażają bezpieczeństwu publicznemu, wykorzystując rosnącą złożoność systemów i powiązania sieciowe,
- m) dla całościowego zwalczania cyberprzestępczości ogromne znaczenie w polityce bezpieczeństwa ma efektywna współpraca, w tym praktyczne transgraniczne zbieranie danych i wymiana informacji operacyjnych,
- n) dezinformacja jest niebezpieczna dla odporności demokracji i może wywołać również efekty destabilizujące i polaryzujące.

2. dostrzega pilną potrzebę:

- a) stałego dostosowywania wojskowego monitorowania regionu południowego Bałtyku do aktualnej sytuacji oraz dalszego wzmocnienia obecności wojskowej w regionie południowego Bałtyku,
- b) ciągłego rozwijania transgranicznej wymiany informacji i współpracy między organami regionu Morza Bałtyckiego, a także odpowiednich kompetencji tych instytucji,
- c) jeszcze lepszego przygotowania ludności na sytuacje kryzysowe i uwrażliwiania jej na przykład w kwestii gromadzenia wystarczających zapasów, z uwzględnieniem wsparcia osób w trudnej sytuacji społecznej,
- d) wypracowania jednolitych standardów i procedur współpracy w sytuacjach kryzysowych,
- e) edukowania ludności w zakresie przygotowania oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych w sposób planowy i zorganizowany,
- f) dalszego wzmocnienia odporności infrastruktury krytycznej, znajdującej się zarówno we władaniu podmiotów prywatnych jak i publicznych; obejmuje to dalszy rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu zwiększenia niezależności,
- g) znacznego podniesienia poziomu cyberbezpieczeństwa i wspierania firm w ich wysiłkach w zakresie skutecznej ochrony przed szpiegostwem, cyberatakami i szantażem cyfrowym oraz w zakresie eliminowania istniejących luk w zabezpieczeniach,
- h) przygotowania ludności do rozpoznawania dezinformacji i radzenia sobie z nią w sposób krytyczny i kontekstowy poprzez wzmocnienie umiejętności korzystania ze sztucznej inteligencji, a także mediów tradycyjnych i społecznościowych,
- i) zniesienia zasady jednomyślności na szczeblu europejskim w odniesieniu do decyzji dotyczących Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO).

3. dlatego uważa za konieczne:

- a) dalszy rozwój Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE w interesie regionu południowego Bałtyku oraz dalsze postępy we wdrażaniu Strategicznego kompasu,
- b) dalsze wzmocnianie zdolności obronnych NATO w regionie Morza Bałtyckiego, np. poprzez obecność Stałego Zespołu Obrony Przeciwwminowej NATO nr 1 lub serię ćwiczeń NATO BALTOPS,

- c) dostosowywanie finansowania i wyposażenia technicznego służb bezpieczeństwa i wojska do nowych wyzwań polityki bezpieczeństwa,
- d) silniejsze włączanie prywatnie zarządzanej infrastruktury krytycznej do rządowych koncepcji i działań bezpieczeństwa, zwłaszcza w obszarach morskich,
- e) podnoszenie świadomości szczególnie wśród małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) wobec działań szpiegowskich,
- f) dalsze rozszerzanie możliwości badawczych i produkcyjnych w zakresie systemów obrony oraz – w miarę możliwości – angażowanie regionalnych możliwości przemysłu,
- g) przyspieszenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i odpowiednio przyspieszenie transgranicznej rozbudowy sieci i technologii magazynowania energii,
- h) wzmocnienie powszechnej umiejętności korzystania z mediów również w związku z działaniami szpiegowskimi i dezinformacyjnymi Rosji w regionie Morza Bałtyckiego, tak aby ludzie w całym regionie południowego Bałtyku i poza nim byli jeszcze lepiej przygotowani do szybkiego rozpoznawania fałszywych i zmanipulowanych informacji,
- i) wzmocnienie pozytywnej identyfikacji z demokracją i praworządnością poprzez dobrą edukację oraz wzmocnienie w tym zakresie społeczeństwa obywatelskiego, a w szczególności młodych ludzi,
- j) dalszą optymalizację współpracy transgranicznej w regionie południowego Bałtyku na wypadek sytuacji kryzysowych, np. poprzez wspólne ćwiczenia,
- k) zintensyfikowanie transgranicznej współpracy służb policyjnych i granicznych, np. poprzez tworzenie wspólnych centrów bezpieczeństwa oraz poprzez wspólne projekty.

4. oczekuje od władz szczebla regionalnego, krajowego i europejskiego:

- a) znaczącego wzmocnienia własnych zdolności obronnych,
- b) dostosowania rozwoju zdolności cywilnych i wojskowych, aby jeszcze lepiej chronić kontynent europejski przed zagrożeniami związanymi na przykład z wojną hybrydową,
- c) zintensyfikowanie współpracy transgranicznej w kontekście pilnego usuwania środków bojowych zalegających w Morzu Bałtyckim poprzez utworzenie wspólnego centrum kompetencji,
- d) bardziej konsekwentnej realizacji celu i wspierania niezależności energetycznej, z naciskiem na większe stosowanie odnawialnych źródeł energii,
- e) podejmowania działań w celu wzmocnienia zaufania ludności do działań państwowych i stworzenia zrozumienia dla rozbudowy zdolności obronnych, co wiąże się również z kosztami i ryzykiem,
- f) informowania społeczeństwa o konkretnych zagrożeniach w jeszcze szerszy i bardziej zrozumiały sposób,
- g) silniejszego wspierania i promowania programów edukacji na rzecz demokracji, nauczania umiejętności korzystania z mediów oraz wymiany młodzieży, aby przygotować ludność do szybszego rozpoznawania dezinformacji oraz wzmocnić demokrację i praworządność,

h) wypracowania wspólnych, europejskich standardów i schematów reagowania w sytuacjach kryzysowych, obejmujących transgraniczną współpracę służb ratowniczych.

5. Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku przyjmuje z zadowoleniem propozycje forum młodzieży silniejszego zintegrowania go w strukturach Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku oraz zamierza uwzględnić i realizować to w dorocznych posiedzeniach.

6. XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku

Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku dziękuje Sejmikowi Województwa Zachodniopomorskiego za wyrażenie gotowości do zorganizowania XXI Forum Parlamentów w roku 2025 roku w Szczecinie w dniach od 28 do 30 września.

Sejmik Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Sejmik Województwa
Zachodniopomorskiego

Sejmik Województwa Pomorskiego

Parlament Krajowy
Meklemburgii-Pomorza Przedniego

Parlament Krajowy
Szlezwiku-Holsztyna

Parlament Krajowy
Wolnego i Hanzeatyckiego Miasta
Hamburga

Glücksburg, 17 września 2024 r.